

## Foundations of Halacha 29.4 - Kiddush in Shul

### 1. Shulchan Aruch OC 273:3-5

3 One who recites Kiddush and does not /subsequently/ eat a meal (11) has not even fulfilled his obligation to /recite/ Kiddush. *Gloss: One must eat (12) immediately in that place where the Kiddush /is recited/, (13) or else have an intention [at the time the Kiddush is recited/ to eat there immediately. (14) For otherwise, even if /eventually/ he does eat in that /same/ place where the Kiddush was recited, the obligation /to say Kiddush/ has not been fulfilled. (...)* If /when reciting Kiddush/ one's intention is not to eat (15) in that place immediately, but he then changes his mind and does eat /there immediately/, his obligation /to recite Kiddush/ is fulfilled. (...)

4 One may (16) recite Kiddush for others even if he does not eat (17) together with them, since, for /the others/, it is the place where /their/ meal is held. Even though /, generally/, one cannot make the blessing /Borey Peri Ha-Gafen/ on wine and thereby free others of their obligation to make this blessing if he does not /himself desire to/ partake /of the wine at that time/ (18) together with the others /, one may nonetheless do so for the Borey Peri Ha-Gafen blessing which precedes the Kiddush./ For since this Borey Peri Ha-Gafen is required to be said with the Kiddush, it has the same status as the Kiddush blessing; /consequently/, one may make /the blessing over wine/ to free others even though he does not /himself/ partake /of the wine at that time/. 2\* *Gloss: One may do so (19) even for the daytime Kiddush /recited/ on Shabbos morning. (...)* But/ (20) this is provided that /the others/ do not know /how to recite Kiddush themselves/. If /the one who recites the Kiddush for the others/ has not yet said Kiddush for himself, he must be careful not to partake /of the wine at that time/ with them, since it is forbidden to partake /of anything/ until one recites Kiddush in the place where his meal will be /held/.

5 /With reference to the law/ that Kiddush can only be /recited/ where the meal is /held/, the Geonim write that even if one eats /only/ (21) a small amount /of food/, or drinks a cup of wine, /of sufficient quantity/ to require (22) an /after-/ blessing to be made /following/ it, he has fulfilled his obligation to /recite/ Kiddush in the place where the meal is /held/, (23) and he may /then/ conclude his meal (24) in another place. However, this is only if he eats bread (25) or drinks wine, but if he eats (26) fruit, this is not so. *Gloss: In accordance with this, on Shabbos morning it is permitted for a mohel or a sandak to drink of the cup of /wine over which the blessing after the/ circumcision /is recited/ if (27) the /above minimum/ measure is drunk. (...)* Nevertheless, it is customary to give /the wine/ to a child. 3\* (...)

### שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רעג

#### סעיף ג

אם קידש ולא סעד, \* (יא) אף ידי קידוש לא יצא. הגה: הוצרך לאכול במקום קידוש \* (יב) לאלתר, \* (יג) או שיהא בדעתו ו [ב] לאכול שם מיד, (יד) אבל בלאו הכי אפילו אכל במקום קידוש אינו יוצא (מהרי"י מולין), <ב> ואם היה בדעתו שלא לאכול (טו) שם מיד, ונמלך ואכל, יצא (ב"י סוף הסי').

#### סעיף ד

יכול אדם (טז) ז לקדש לאחרים אע"פ שאינו אוכל (יז) עמהם, דלדידהו הוי מקום סעודה. ואע"ג דבברכת היין אינו יכול להוציא אחרים <ג> אם אינו נהנה (יח) עמהם, כיון דהאי בפה"ג הוא חובה לקידוש, כקידוש היום דמי ויכול להוציאם אע"פ שאינו נהנה. הגה: (יט) ואפילו בקידוש של יום בשחרית בשבת, מותר לעשות כן (רבינו ירוחם ובי"ש בשם הרי"ף והרא"ש והטור סי' תפ"ד). \* (כ) והוא שאינם יודעים. ואם עדיין לא קידש לעצמו, יזהר שלא יטעום עמהם, שאסור לו לטעום עד שיקדש במקום סעודתו.

#### סעיף ה

\* כתבו הגאונים הא דאין קידוש אלא במקום סעודה, אפי' אכל דבר (כא) מועט, או שתה כוס יין ח <ד> שחייב עליו (כב) ברכה, יצא ידי קידוש במקום סעודה (כג) ט וגומר סעודתו (כד) במקום אחר. ודוקא אכל י לחם (כה) או שתה יין, אבל אכל (כו) יא [ז] פירות, לא. הגה: ולפי זה היה מותר למוהל ולסנדק לשתות מכוס של מילה בשבת בשחרית, אם יב שותין (כז) כשיעור (בי"י) אבל נהגו ליתן לתינוק (הגמ"י פרק כ"ט).

<p><b>2. <u>Bavli Pesachim 100b – 102a</u></b>  Regarding those people who made Kiddush in the Synagogue: Rav said: The obligation for [a blessing on] wine they have not fulfilled; the obligation [to make] Kiddush, they have fulfilled. Shmuel said: Even the obligation for Kiddush, they have not fulfilled.  But according to Rav, why should he recite Kiddush at home? In order to fulfill the obligation of his children and members of his household.  According to Shmuel, why do I need to recite Kiddush in the synagogue? To fulfill the obligation for guests who eat, drink and sleep in the synagogue.</p>	<p><b><u>תלמוד בבלי מסכת פסחים [דף ק: - קב.]</u></b>  אותם בני אדם שקידשו בבית הכנסת. אמר רב: ידי יין - לא יצאו, ידי קידוש - יצאו. ושמואל אמר: [דף קא עמוד א] אף ידי קידוש לא יצאו. אלא לרב, למה ליה לקדושי בביתה? - כדי להוציא בניו ובני ביתו. ושמואל, למה לי לקדושי בבי כנישתא? - לאפוקי אורחים ידי חובתן, דאכלו ושתו וגנו בבי כנישתא.</p>
<p><b>3. <u>Shulchan Aruch OC 269:1</u></b>  We have the custom of reciting Kiddush in the synagogue. The one who recites Kiddush should not taste the wine; rather he should give it to a minor to taste, for Kiddush is only [valid] in the place where a meal will be eaten. Originally, it was only established for the sake of guests who would eat and sleep in the synagogue, in order that they fulfill their obligation [to recite Kiddush]. Now, even though guests do not eat in the synagogue, the decree was not annulled. This is the reason of those places that have the custom of reciting Kiddush in the synagogue.  However, it is better to adopt the custom of (ה) not reciting Kiddush in the synagogue, and such is the custom in Israel.  <i>Rema</i> People have the custom of (ו) standing during the recitation of Kiddush in the synagogue.</p>	<p><b><u>שולחן ערוך אורח חיים סימן רסט</u></b>  א &lt;א&gt; נוהגין לקדש בבהכ"נ, ואין למקדש לטעום מיין הקידוש אלא (א) א מטעימו לקטן, (ב) דאין קידוש אלא במקום סעודה (וע"ל סי' רע"ג). ומעיקרא לא נתקן אלא בשביל אורחים ב דאכלי ושתי (ג) בבי כנישתא, (ד) להוציאם י"ח, ועכשיו אע"ג דלא אכלי אורחים בבי כנישתא לא בטלה התקנה, זהו טעם המקומות שנהגו לקדש בבהכ"נ. אבל ג יותר טוב להנהיג (ה) שלא לקדש [ג] בבהכ"נ, וכן מנהג ארץ ישראל. הגה: ונהגו (ו) לעמוד בשעה שמקדשין בבית הכנסת.</p>
<p><b>4. <u>Mishna Brurah</u></b>  <b>(4) To have them fulfill their obligation.</b> Even though he who makes Kiddush does not fulfill his own obligation, he may make Kiddush for others /and they thereby fulfill their obligation/, as is explained in Sec. 273. For where Kiddush is concerned, one may make a blessing for others even though one does not eat with them.</p>	<p><b><u>משנה ברורה סימן רסט</u></b>  (ד) להוציאם י"ח - ואע"ג דהמקדש עצמו לא יצא [ב] מוציא את האחרים כמ"ש סימן רע"ג דביקדוש יכול לברך לאחרים אע"פ שאינו אוכל עמהם:</p>
<p><b>(ה) not reciting Kiddush</b> – In our provinces, they have the custom of reciting Kiddush in the synagogue on Shabbat and Festivals; only on the first night[s] of Pesach should they not recite Kiddush in the synagogue. We seek to acquire wine, and have the custom to purchase the mitzvah of being the one to provide wine for the synagogue for Kiddush and Havdalah. The custom should not be abolished, since many <i>Geonim</i> {Sages} established it, as <i>Rashb"a</i> writes.  <b>(ו) standing</b> – The early authorities said that this helps for fatigue of the knees.</p>	<p><b><u>משנה ברורה סימן רסט</u></b>  (ה) שלא לקדש וכו' - ובמדינתנו נוהגין לקדש בבהכ"נ בשבת ויו"ט בלבד בליל א' של פסח אין לקדש בבהכ"נ [תפ"ז עי"ש]. ומהדרין אחר יין ונוהגין לקנות בדמים המצוה מי שיתן יין לבהכ"נ לקידושא ואבדלתא ואין לבטל המנהג כי הרבה גאונים יסדוהו כמ"ש הרשב"א:  (ו) לעמוד - ואמרו הראשונים שזה מועיל לעייפות הברכים:</p>